

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 81/2015 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen hallitusohjelman kirjauksesta Met-sähallitusta koskevan lainsäädännön uudistamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Sari Essayahin /kd ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 81/2015 vp:

Mihin EU:n vaatimukseen hallitusohjelmassa viitataan ja mitä Metsähallituksen suunniteltuun lainsäädännön uudistamiseen sisältyisi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Euroopan yhteisön komissio on 11 päivänä joulukuuta 2007 tehnyt Suomelle osoitetun osittain kielteisen päätöksen Valtion tuki N:o C 7/2006, jonka kielteinen osa koskee Tieliikelaitoksen saamaa valtiontukea. Vaikka komission päätös kohdistuu Tieliikelaitokseen, se vaikuttaa koko liikelaitoslainsäädäntöön Suomessa. Komissio pitää kiellettyinä valtiontukena liikelaitoksen konkurssisuoja ja poikkeavaa verokohtelua. Liikelaitos voi hyötyä kilpailua vääristävästä valtiontuesta, kun siihen ei sovelleta konkurssilainsäädäntöä. Myös vapautus yhteisöverosta muodostaa markkinoilla kilpailua vääristävän valtiontuen, jota ei voida perustella verojärjestelmän luonteella ja systematiikalla.

Metsätalousliiketoiminta on mahdollista järjestää kilpailuneutraalisti sijoittamalla se konkurssikelpoiseen organisaatiomuotoon. Asiantuntijalausuntojen mukaan suositeltavin tapa kilpailuneutraliteetin toteuttamiseksi on sijoittaa Metsähallituksen markkinaehtoinen liiketoiminta liikelaitoksen omistuksessa olevaan yhtiöön tai yhtiöihin. Erillinen oikeushenkilöllisyys on kirjainpidollisesti läpinäkyvä järjestely, jossa toimintojen erillisuus ja valtiontukielementin puuttuminen on mahdollista todentaa. Yhtiöittämissä on kokemusta, koska valtion muiden markkinoilla toimivien liikelaitosten kuten Tieliikelaitoksen, Ilmailulaitoksen, Varustamoliikelaitoksen ja Luotsausliikelaitoksen liiketoiminnat on yhtiöitetty. Myös verotuksen neutraalisuus voidaan toteuttaa yhtiöittämällä.

Metsähallitusta koskeva lainsäädäntöhanke viimeistellään maa- ja metsätalousministeriön johdolla yhteistyössä oikeusministeriön, valtiovarainministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön ja ympäristöministeriön kanssa. Metsähallituksesta on tarkoitus muodostaa valtion erityisliikelaitos, jossa virkavastuulla tehtävät julkiset hallintotehtävät on eriytetty omaan yksikkönsä ja jonka markkinaehtoinen liiketoiminta on sijoitettu tytäryhtiöihin. Metsähallitus pysyisi yhtenä toiminnallisena kokonaisuutena. Valtion maa- ja vesiomaisuus olisi suorassa valtion omistuksessa. Metsähallituksella olisi edelleen lakisääteisesti muun muassa metsien virkistyskäyttöön, luonnon monimuotoisuuden ylläpitoon ja poronhoitoon liittyviä yhteiskunnallisia velvoitteita.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 81/2015 vp

Metsähallituksen johtamisjärjestelmää on tarkoitus kehittää hallitusohjelmakirjauksen mukaisesti siten, että liikelaitoksen hallituksen ja toimivan johdon mahdollisuuksia johtaa liikelaitosta ja käyttää valtion kiinteistöpuhevaltaa kokonaisuutena vahvistetaan. Siksi lainsäädännön rinnalla on tarpeen uudistaa laitoksen ohjausta ja johtamista nykyistä strategisemmaksi.

Helsingissä 21.7.2015

Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen